

SAMMENSTILLING OG VURDERING AV HØRINGSUTTALELSER OM UTKAST TIL FORSKRIFT OM ENDRING I FRIVILLIG MERKING MED NØKKELHULLET

Mattilsynet har mottatt 9 høringsuttalelser, alle var positive til forslaget. En sammenstilling av kommentarene blir gjengitt og vurdert i teksten under.

Innspillene er vurdert og kommentert av Helsedirektoratet og Mattilsynet i samarbeid. Innspillene er også diskutert og avstemt i den nordiske gruppen for Nøkkelhullet.

Vi har valgt å videreføre oppsettet fra høringen med en tabell som gir oversikt over endringene i de ulike næringsmiddelgruppene med høringsinstansenes synspunkter og våre vurderinger. For enkelthets skyld legger vi også ved en oversikt som viser alle endringer i vedlegget til forskriften.

Følgende høringsinstanser har uttalt seg:

Saksnr.:	2020/36754		
	Høringsinstans	Merknad	Ingen merknad
1	Findus Norge AS	x	
2	Sjømat Norge	x	
3	Animalia AS, Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund (KLF) og MatPrat/Opplysningskontoret for kjøtt og egg	x	
4	FJORDLAND AS	x	
5	Nortura SA	x	
6	NHO Mat og Drikke	x	
7	NorgesGruppen ASA	x	
8	Norsk Forening for Ernæringsvitenskap	x	
9	Forbrukerrådet (FR)	x	

1. Generelle kommentarer

Høringsinstansens syn.

Alle høringsinstansene ønsker forslaget til endringer velkommen. De er positive til at ordningen er dynamisk og at det gjøres endringer som kan bidra til at flere produkter kan merkes med Nøkkelhullet. Det er også positivt at noen kriterier fjernes og ordningen gjøres enklere i bruk.

Vår vurdering.

Merkeordningen skal være dynamisk. Matvaregrupper og vilkårene for Nøkkelhullet revideres når kunnskapsgrunnet innen ernæring eller endringer i matvaremarkedet tilsier det. Derfor har vi tatt innspill fra ulike bransjer i de nordiske landene til vurdering og utarbeidet forslag til endringer i merkeordningen. Vi har ved de foreslåtte endringene forsøkt å etterkomme ønsker om endringer og forenklinger. Så vi er fornøyde med at vårt forslag i helhet er positivt mottatt.

Høringsinstansens syn.

Forbrukerrådet ønsker at vi vurderer effekten av endringene som nå blir gjennomført i forskriften: overvåke markedet for nøkkelhullmerkede produkter, foreslår årlige offentlige

rapporter på utviklingen i antall produkter og salgsandeler i de ulike kategoriene - nordisk samarbeid.

Vår vurdering.

Helsedirektoratet innhenter årlig tall fra Nielsen Norge om antall produkter med Nøkkelhullet på det norske markedet. Disse tallene viser utviklingen i markedet. I 2017 ble det hentet inn tall fra Nielsen på nordisk nivå. Det er intensjon om å gjenta en slik datainnhenting som oppfølging av nordisk varemerkestrategi. En videreføring og eventuell utvidelse av datainnhenting og bearbeiding av dataene, er et kostnadsspørsmål. Tallene om antall produkter med Nøkkelhullet i Norge deles jevnlig i helseministerens næringslivsgruppe på matområdet og publiseres i Helsedirektoratets rapport Utviklingen i norsk kosthold.

2. Kommentarer til de enkelte bestemmelsene i forskriften

Om § 2 Definisjoner

Høringsinstansens syn.

De vesentligste begrepene som brukes i forskriften og vedlegg 2 defineres i § 2. Nortura har påpekt at «næringsdeklarasjon» er uteglemt fra § 2 a og at § 2 g er unødvendig da det er gitt en definisjon av ny mat i egen forskrift. Fjordland ønsker en spesifisering av tilsatte sukkerarter.

Vår vurdering.

Begrepet næringsdeklarasjon er uteglemt og vil bli rettet. Definisjonen på ny mat er tatt inn fordi vi i § 5 b omtaler ny mat. Følgelig er ny mat tatt med på lik linje med andre definisjoner som kommer fra andre regelverk. «Tilsatte sukkerarter» er definert i § 2 i og dette begrepet omfatter mono- og disakkarider, også de som naturlig finnes i fruktjuice/saft, honning med mer.

Om § 3 Nøkkelhullets utforming

Høringsinstansens syn.

Forbrukerrådet etterlyser nærmere begrunnelse for hvorfor tegnet registrert varemerke ® fjernes. De er opptatt av at varemerkevernet ikke svekkes. NHO mat og drikke påpeker at endringen vil medføre en merkostnad og at fristen for denne endringen tidligst settes til 1. juli 2024.

Vår vurdering.

Det er Sverige som varemerkeeeier, som har ønsket å fjerne ®. Dette betyr ikke at merket ikke lenger er et registrert varemerke, men at det ikke vil være et krav å ha med dette symbolet ved bruken av selve varemerket, det grønne Nøkkelhullet. Vi ser at det medfører kostnader å endre emballasje med varemerket, derfor har vi gitt en lengre overgangstid enn vanlig for denne endringen.

Om § 4 Produkter som kan merkes med Nøkkelhullet

Høringsinstansens syn.

Nortura ønsker at det foreslåtte vilkåret «hvis de etter plassering i rett næringsmiddelgruppe» ikke tas inn i den nye forskriften fordi produsenten selv må plassere inn produktet og kan tilpasse produktet.

Vår vurdering

Endringen er tatt med fordi dette vilkåret finnes i de andre nordiske forskriftene, og det tydeliggjør hensikten og kriteriene i forskriften. For at det ikke skal være tvil om at de nordiske forskriftene er like, retter vi denne ulikheten nå.

Om § 10 Overgangsbestemmelser og ikrafttredelse

Høringsinstansens syn.

Forbrukerrådet stiller spørsmål ved hensiktsmessigheten av en overgangsfase på 18 måneder.

Animalia, KLF og MatPrat stiller spørsmål om en overgangsperiode på 18 måneder kan påvirke måling av resultater og rapportering i Intensjonsavtalen for et sunnere kosthold og Saltpartnerskapsavtalen, fordi det kan finnes nøkkelhullsprodukter på markedet merket etter ulike krav i overgangsperioden.

Vår vurdering

Bruken av Nøkkelhullet er frivillig. Men myndighetene ønsker at merket skal brukes i størst mulig grad. Forskriften skal etter planen tre i kraft 1. mars 2021, dvs. at næringen kan ta i bruk merket på «de nye produktene» etter det. Overgangstiden på 18 måneder er ikke til hinder for bruk av merket i størst mulig utstrekning. Det er ikke noe veien for å begynne å bruke merket i de endrede kategoriene umiddelbart med en gang endringsforskriften trer i kraft. Ingen produkter som i dag er merket med Nøkkelhullet, vil «miste» merket etter endringene i forskriften.

Overgangstiden er satt til 18 måneder for at den skal være lik i de nordiske landene som har ulik tradisjon for lengden på overgangstid.

Det er gjort en forenkling av kravene i noen matvaregrupper, men disse innebærer ikke endring i krav til maksimumsinnhold av mettede fettsyrer og salt per 100 g i disse gruppene. Endringene i forskriften med en overgangsperiode på 18 måneder, vil derfor ikke påvirke måling av resultater og rapportering i Intensjonsavtalen eller Saltpartnerskapet.

Annet

Høringsinstansens syn

NHO M&D ønsker at det åpnes for nye produkter som for eksempel for barer.

Vår vurdering:

Denne revisjonen omfatter ikke endringer som åpner opp for nye næringsmiddelgrupper. Barer kan merkes med Nøkkelhullet dersom de oppfyller kravene innenfor en av de eksisterende næringsmiddelgruppene.

Høringsinstansens syn

Fjordland stiller spørsmål om hvorfor krav til saltinnhold < 1g/100 g ikke er spesifisert med to desimaler i forskriften jf. deklarasjonskrav i EUs veileder for tolerabelt avvik som det er vist til i veileder til Nøkkelhullsforskriften. Fjordland spør om et saltinnhold på 0,84 g/100 g vil være innenfor nøkkelhullskravet til salt på 0,8 g/100g for ferdigretter?

Vår vurdering:

Ved deklarasjon av saltinnhold med to desimaler, følges avrundingsregler for desimaltall med flere desimaler til tall med færre desimaler. Er sifferet 5 - 9 avrundes forrige siffer oppover med 1, er sifferet 0 - 4 beholdes forrige siffer. Veilederen vil gi forklaring på dette. Jf. avrundingsreglene vil saltinnhold på 0,84 g/100 g være innenfor kravet på 0,8 g/100 g.

Høringsinstansens syn

Findus foreslår at krav til mettet fett angis i g/100g i gruppe 1.

Vår vurdering:

Denne revisjonen har vært konsentrert om gruppene for ferdigretter og vegetabiliske produkter. Endring i krav til næringsstoffer i andre grupper må ev. ses på ved neste revisjon.